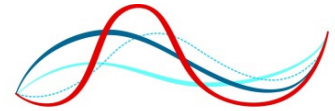

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

**Revizijska politika za područje
statistike nacionalnih računa i državnih financija /
statistike prekomjernoga proračunskog manjka**

Državni zavod za statistiku

Revizijska politika Republike Hrvatske za statistiku nacionalnih računa i državnih financija / statistiku prekomjernoga proračunskog manjka

Uvod

Revizija objavljenih statističkih podataka jedna je od sastavnica procesa proizvodnje i diseminacije statističkih podataka. Revizije se provode zbog prikupljanja novih informacija i podataka koji se nisu mogli koristiti pri početnoj pripremi i objavi rezultata službene statistike. Provode se neovisno o tome jesu li dobiveni potpuno novi podaci ili je došlo do naknadnih promjena već dostavljenih, obrađenih i objavljenih podataka, ili je došlo do promjena ili poboljšanja u pridržavanju statističkih standarda koji utječu na klasifikacije, definicije, metodologije itd. Naposljetku, revizije se mogu dogoditi i zbog ispravaka pogrešaka. U većini slučajeva revizije su planirane. Međutim, događaji koji se ne mogu unaprijed predvidjeti mogu pokrenuti neplanirane revizije.

Na europskoj razini, nacionalna revizijska politika temelji se na europskom statističkom zakonodavstvu i oslanja se na načela Kodeksa prakse europske statistike. Ona čine okvir unutar kojega pojedina statistička područja razvijaju vlastiti pristup reviziji podataka u skladu s najboljom statističkom praksom.

Uredbom (EZ) br. 223/2009 određen je pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statističkih podataka. Europske statistike izrađuju se na temelju europskog statističkog programa i prema statističkim načelima stručne neovisnosti, nepristranosti, objektivnosti, pouzdanosti, statističke povjerljivosti i isplativosti. Prema članku 16. Uredbe (EZ) 223/2009 koji se odnosi na europski pristup statistikama, „prema potrebi se u suradnji s državama članicama uspostavlja koordinirana politika objavljivanja i revizije.“ Također se navodi da, kada je potrebno, navedeno se odnosi na europske statistike obuhvaćene europskim statističkim programom.

Misija Europskog statističkog sustava (ESS), kako je definirana u Deklaraciji o kvaliteti ESS-a i uključena u Kodeks prakse europske statistike, jest „pribaviti neovisne statističke podatke visoke kvalitete na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini te omogućiti dostupnost tih podataka svima radi odlučivanja, istraživanja i rasprave“. Ti kriteriji kvalitete također se primjenjuju na ESA-u 2010 te se procjenjuju s pomoću pokazatelja kvalitete.

Kodeksom prakse definirani su sljedeći pokazatelji procjene kvalitete revizije:

Načelo 6. Nepristranost i objektivnost:

„Unaprijed se najavljuju veće revizije i metodološke promjene.“ (pokazatelj 6.6.)

Načelo 8. Prikladni statistički postupci:

„Statistički procesi redovito se nadziru i prema potrebi revidiraju.“ (pokazatelj 8.3.)

„Revizije slijede standardne, dobro utemeljene i transparentne postupke.“ (pokazatelj 8.5.)

Načelo 12. Točnost i pouzdanost:

„Revizije se redovito analiziraju radi poboljšanja izvora podataka, statističkih procesa i rezultata.“ (pokazatelj 12.3.)

Svaka organizacija koja prikuplja podatke za ESS mora se pridržavati Kodeksa prakse europske statistike. Eurostat provodi stručnu reviziju kako bi ocijenio primjenu Kodeksa u nacionalnim statističkim sustavima država članica EU-a. Europski savjetodavni odbor za upravljanje statističkim podacima (ESGAP) provodi sličnu reviziju za Eurostat.

Revizijska politika Državnog zavoda za statistiku temelji se na navedenim načelima Kodeksa prakse europske statistike. Ona čine okvir unutar kojega pojedina statistička područja razvijaju vlastiti pristup u skladu s najboljom statističkom praksom. Revizijska politika u cjelini, uključujući revizijsku politiku pojedinih statističkih područja, osigurava potrebnu razinu kvalitete, stabilnosti i usklađenosti unutar i između statističkih područja.

Statistika nastoji pružiti najkvalitetnije informacije korisnicima statističkih podataka u bilo kojem trenutku. Budući da nove informacije kontinuirano postaju dostupne, pri određivanju revizijske politike pojedinih statističkih područja potrebno je voditi brigu o tome da se novi statistički podaci stavljaju na raspolaganje korisnicima u najkraćem roku, ali i o tome da prevelik broj revizija ne otežava komunikaciju s javnošću. Stoga je potrebno razmotriti utjecaj promjena te odabrati optimalan način i trenutak diseminacije revidiranih podataka.

Pravodobnost i vremenska određenost te točnost i pouzdanost načela su službene statistike koja treba posebno izdvojiti u kontekstu kvalitete statističkih podataka. Revizije su jedan od načina kojima se nastoje zadovoljiti potrebe korisnika za ažurnim i kvalitetnim podacima.

Revizija podataka i usklađenost računa u statistici nacionalnih računa i državnih financija / statistici prekomjernoga proračunskog manjka

Revizije su bitan dio dobre prakse proizvodnje tromjesečnih i godišnjih podataka nacionalnih računa (NA), kao i statistike državnih financija / statistike prekomjernoga proračunskog manjka (GFS/EDP). One omogućuju statističarima da korisnicima pružaju pravodobne i što točnije podatke. Navedena statistička područja podatke prikupljaju iz velikog broja različitih izvora podataka, koji se usklađuju na temelju dogovorenoga skupa međunarodnih smjernica. Podaci iz različitih izvora koji se koriste za procjenu makroekonomskih agregata prikupljaju se na različitim razinama pravodobnosti, pri čemu je u slučaju strukturnih izvora potrebno do tri godine ili više.

Podaci vezani uz NA i GFS/EDP šalju se Eurostatu u skladu s programom za prijenos podataka ESA 2010 (ESA 2010 TP), Prilogom B Uredbe (EU) br. 549/2013 te Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice.

Podatke koji se proizvode na nacionalnoj razini također koristi Eurostat za administrativne svrhe, odnosno koristi podatke o EDP-u i s njim povezane podatke te o bruto nacionalnom dohotku (BND) za potrebe vlastitih sredstava.

Važno je naglasiti da je usklađenost podataka nacionalnih računa koji se koriste za administrativne svrhe i podataka koji se šalju Eurostatu kao dio programa za prijenos podataka ESA 2010 neophodna. Osim toga, također je potrebna usklađenost s drugim područjima koja nisu izravno obuhvaćena okvirom ESA 2010, ali imaju jasne metodološke poveznice s ESA-om 2010 (kao što su statistika platne bilance i različiti satelitski računi).

Glavna vrijednost podataka nacionalnih računa njihova je interna usklađenost, usklađenost tablica iste periodičnosti (tromjesečne ili godišnje) unutar istog skupa računa (glavni agregati, računi financijskog ili nefinancijskog sektora), usklađenost varijabli s istim pojmovima i definicijama među različitim računima.

Hrvatska revizijska politika vezana uz NA i GFS/EDP obuhvaća sve tromjesečne i godišnje serije u hrvatskoj statistici nacionalnih računa i statistici državnih financija / prekomjernoga proračunskog manjka. To uključuje sve podatke koji se pojavljuju u sljedećim statističkim područjima:

- glavni agregati – tromjesečni podaci
- glavni agregati – godišnji podaci i detaljne godišnje tablice (npr. bilance, s podjelom prema djelatnostima itd.)
- nefinancijski računi prema sektorima – tromjesečni
- nefinancijski računi prema sektorima – godišnji
- podaci o prekomjernom proračunskom manjku
- glavni agregati opće države – tromjesečni
- glavni agregati opće države, detaljni podaci o porezima i socijalnim doprinosima, izdaci države prema funkcijskoj klasifikaciji - COFOG – godišnji
- tablice ponude i uporabe te input-output tablice
- tablice prema djelatnostima i regijama, razina NKPJS 2 – godišnji

Postizanje potpune usklađenosti među svim područjima težak je zadatak i dugoročan proces koji zahtijeva suradnju svih službi Sektora makroekonomskih statistika, ostalih proizvođača statističkih podataka, kao i Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke. Međutim, Državni zavod za statistiku (DZS) u praksi pri proizvodnji statističkih podataka nacionalnih računa temeljenih na ESA-i 2010 provodi usklađivanje kako bi osigurao unutaraju usklađenost svakog računa, usklađenost vremenskih serija svakog računa tijekom vremena te usklađenost godišnjih i tromjesečnih podataka za svaki račun. Također se osigurava usklađenost između statistike platne bilance i računa ostatka svijeta te usklađenost između statistike nacionalnih računa i podataka za administrativne svrhe (BND/EDP).

U procesu proizvodnje podataka nacionalnih računa provode se sljedeće tri vrste revizije:

1. Redovite revizije obuhvaćaju sve promjene u procjenama nacionalnih računa za određeno razdoblje od prve do konačne procjene. Te se revizije u načelu temelje na dostupnosti novih informacija iz izvora podataka koji se koriste za postizanje potpune usporedivosti u promjenama obujma i cijena s prethodnom godinom i za sve pokazatelje. Redovite revizije i njihovo ispravno tumačenje utječu i na korisnike i proizvođače statističkih podataka. Iz perspektive korisnika revizije poboljšavaju kvalitetu dostupnih podataka. Međutim, također mogu dovesti do prilagodbe mjera koje se koriste u ekonomskoj analizi i tako rezultirati različitim procjenom stanja u gospodarstvu. Iz perspektive proizvođača nove informacije koje pružaju revizije preciznije opisuju gospodarska kretanja, ali učestale revizije mogu narušiti vjerodostojnost podataka. Osim toga, odsutnost revizija također može ukazivati na to da se pokazatelji za koje su dostupni precizniji izvorni podaci ne ažuriraju i da se pogreške ne ispravljaju, tj. da su objavljeni statistički podaci postojani, ali potencijalno netočni.
2. Velike revizije jesu revizije izvora podataka ili metoda koje se koriste za procjenu pokazatelja nacionalnih računa. Velike revizije podrazumijevaju značajne promjene podataka zbog promjena u klasifikacijama, definicijama, metodologijama, baznom razdoblju, razvoja novih izvora i metoda ili dostupnosti novih statističkih podataka kao što su, na primjer, popisni podaci.

Velike revizije provode se u većim vremenskim razmacima. Najavljuju se unaprijed kako bi se korisnici upoznali s rokovima objavljivanja, razlozima njihova provođenja te, ako je moguće, o njihovu mogućem utjecaju na najvažnije pokazatelje. Velikim revizijama osiguravaju se preračunom dulje serije podataka, u mjeri u kojoj je to moguće, kako bi se umanjili negativni učinci prekida u serijama podataka. Nakon diseminacije revidiranih podataka potrebno je proširiti i analizu utjecaja promjena podataka.

3. Neplanirane revizije prouzročene su događajima koje nije bilo moguće predvidjeti, kao što su, primjerice, znatne nepredviđene naknadne promjene u izvorima podataka zbog revizija/izmjena podataka ili naknadno utvrđenih pogrešaka u prethodno dostavljenim podacima.

U pravilu se podaci takvih revizija diseminiraju u najkraćem mogućem roku. Iznimno, ako izmjene podataka nisu većeg opsega, revidirani podaci mogu se diseminirati u sklopu sljedeće redovite revizije ili sljedeće objave istovrsnih podataka, uz napomenu da je riječ o revidiranim podacima. U svakom slučaju potrebno je pojasniti razloge zbog kojih je provedeno revidiranje podataka.

Prema Harmoniziranoj europskoj revizijskoj politici (HERP) koja obuhvaća područja s godišnjom i tromjesečnom dinamikom, usklađenost među svim područjima u obje dinamike treba se dogoditi najmanje jednom godišnje na europskoj razini te između područja nacionalnih računa i bilance plaćanja. Obično se to događa u trećem tromjesečju. Na nacionalnoj razini usklađenost bi se trebala postići u rujnu.

DZS prikuplja i šalje tromjesečne i godišnje podatke Eurostatu u skladu s programom za prijenos podataka ESA 2010. Tromjesečni podaci po svojoj su prirodi kratkoročni pokazatelji i često se temelje na procijenjenim vrijednostima. Godišnji podaci sastavljeni su na temelju dostavljenih podataka i predstavljaju referentne vrijednosti. U razdoblju godine kada se proizvode godišnji podaci, DZS mora revidirati tromjesečne podatke i usklađivati ih s godišnjim podacima. Te se prilagodbe temelje na podacima i stoga su dio redovitih revizija.

Osim redovite revizije koja se provodi jednom godišnje u rujnu, DZS tijekom godine ne revidira tromjesečne glavne agregate BDP-a. Jednom godišnje u rujnu DZS osigurava usklađenost svih tablica nacionalnih računa. Što se tiče statistike platne bilance, koju proizvodi Hrvatska narodna banka (HNB), primjenjuje se isti pristup reviziji, tj. dosljednost se postiže u rujnu. DZS ima velik broj otvorenih pitanja vezanih uz BND i ta se pitanja obično rješavaju tijekom redovite revizije u rujnu.

U slučaju da podaci vezani uz GFS/EDP uključuju značajne promjene u Travanjskoj notifikaciji, DZS će osigurati dosljednost u tablicama BDP-a te objaviti revidirane podatke za notifikacijsko razdoblje za EDP u travnju. Što se tiče izračuna godišnjih podataka o BDP-u, u rujnu su podaci za t-2 konačni, dok su podaci za t-1 privremeni.

Podaci o BDP-u za Republiku Hrvatsku prema NKPJS-u 2012. – 2. razina i na razini županija temelje se na konačnim godišnjim podacima o BDP-u. U prosincu svake godine podaci za regije i županije obuhvaćaju podatke za godinu t-2 i prve procjene za regije za godinu t-1. Revizija tih podataka u skladu je s revizijom godišnjih podataka o BDP-u.

Glavni agregati opće države (godišnji podaci) proizvode se dvaput godišnje, dok se tromjesečni podaci izrađuju svakog tromjesečja. Glavni agregati opće države izravno su povezani s proizvodnjom podataka o EDP-u. Na razini EU-a, EDP je prepoznat kao snažan mehanizam za poboljšanje kvalitete podataka o nacionalnim računima.

Kontinuitet vremenskih serija ima prioritet u nacionalnim računima, a stoga i u GFS-u. Kao rezultat takve politike, podaci GFS-a usklađeni su tijekom vremena i sve su promjene ugrađene u planirane objave podataka nacionalnih računa, redovito u rujnu/listopadu svake godine.

Za nefinancijske račune države postoje usklađene serije godišnjih i tromjesečnih podataka GFS-a za opću državu od 1999. nadalje. Sve tromjesečne revizije provode se jednakom učestalošću kao revizije godišnjih podataka.

Revizija podataka opće države provodi se dvaput godišnje, u ožujku/travnju i u rujnu/listopadu. Revizija u travnju provodi se za notifikacijsko razdoblje za EDP (t-4, t-3, t-2 i t-1). U skladu s tim, tromjesečni računi države (ESA T25) revidiraju se za svih 16 tromjesečja (godine EDP notifikacije). Konačna sektorska klasifikacija izvještajnih jedinica koje utječu na Travanjsku notifikaciju provodi se u veljači godine t za godinu t-1. Obično se u ožujku/travnju ne provodi revizija povijesnih podataka.

Velike revizije koje utječu na B.9 i B.9f redovito se provode u rujnu/listopadu jer su neki izvori podataka dostupni samo za drugu EDP notifikaciju. Revizije u rujnu/listopadu uključuju moguće metodološke promjene, poboljšanje kvalitete izvora podataka, reklasifikaciju jedinica i ispravljanje pogrešaka. Konačna sektorska klasifikacija izvještajnih jedinica za Listopadsku notifikaciju za EDP mora se odrediti do srpnja, uključujući revizije na temelju testa tržišnosti i drugih kriterija sektorizacije. Revizija podataka za Listopadsku notifikaciju provodi se za sva notifikacijska razdoblja za EDP, kao i za sve primjenjive povijesne godine. Tromjesečni računi države revidiraju se u listopadu za sva primjenjiva tromjesečja (notifikacijsko razdoblje za EDP i povijesne godine).

Iako se promjene prihoda od poreza događaju kontinuirano i ugrađene su u tablice za prijenos podataka koje se trebaju poslati u ožujku/travnju (tj. ESA T0200, ESA T2500 i EDP), revizija i prijenos tablice ESA T0900 zajedno s NTL-om (popisom nacionalnih poreza) obavljaju se jednom godišnje, u rujnu, u skladu s rokovima za prijenos podataka.

Revizija podataka o izdacima države prema funkcijskoj klasifikaciji COFOG (ESA T1100) provodi se jednom godišnje, u prosincu, u skladu s rokovima za prijenos podataka.

Podaci o računima države konzistentni su u tablicama ESA-e 2010 koje sadrže podatke o EDP-u i GFS-u te se redovito dostavljaju Eurostatu i uglavnom se objavljuju na nacionalnoj razini.

DZS također proizvodi i šalje Eurostatu tablice s podacima o nefinancijskim računima po sektorima (godišnjim i tromjesečnim) koje trebaju biti usklađene s drugim tablicama. Cilj je potpuna usklađenost glavnih agregata (podataka o BDP-u) i glavnih agregata opće države na godišnjoj i tromjesečnoj razini: za tromjesečne podatke prilikom svakog slanja tromjesečnih podataka, a za godišnje podatke u rujnu kada su podaci o BDP-u te GFS-u/EDP-u potpuno revidirani i usklađeni. Tijekom razdoblja EDP klarifikacije, nakon izvještavanja o EDP-u u ožujku i rujnu, moguće su revizije podataka GFS-a pa se u području tromjesečnih i godišnjih sektorskih računa mogu pojaviti nekonzistentnosti između BDP-a i GFS-a.

Ako su nekonzistentnosti između glavnih agregata nacionalnih računa (BDP) i podataka GFS-a u ožujku/travnju manje od 0,3% BDP-a, podaci o BDP-u neće se odmah revidirati. U tom će se slučaju nekonzistentnosti u računima ispraviti i uskladiti u nefinancijskim sektorskim računima. U slučaju da su nekonzistentnosti između agregata nacionalnih računa (BDP) i podataka GFS-a veće od 0,3% BDP-a, provest će se revizija glavnih agregata nacionalnih računa (BDP) za razdoblje od četiri notifikacijske godine (t-1, t-2, t-3, t-4) kao i za sve odgovarajuće tromjesečne podatke (16 tromjesečja) za isto razdoblje do objave podataka o EDP-u/GFS-u. Slijedom toga, podaci o sektorskim računima bit će usklađeni.

Podaci o sektorskim računima redovito se objavljuju u Eurostatovim bazama podataka.

Tablice ponude i uporabe koje se dostavljaju Eurostatu za godinu t+36 trebaju biti usklađene s revidiranim podacima o GFS-u/BDP-u kod sljedećeg redovitog slanja podataka na kraju godine. Isto se odnosi i na *input-output* tablice, ali na petogodišnjoj osnovi.

Tablica 1. Kalendar proizvodnje podataka u jednoj godini s redovitom revizijom

	Kalendarska godina t			
	1. tromjesečje (Q1) 1.1. – 31.3.	2. tromjesečje (Q2) 1.4. – 30.6.	3. tromjesečje (Q3) 1.7. – 30.9.	4. tromjesečje (Q4) 1.10. – 31.12.
T1_Q	Q4 godine t-1 (kraj veljače) Rev.: Q1-Q4 godine t-1 Q1-Q4 godine t-2 Q1-Q4 godine t-3 Q1-Q4 godine t-4 (kraj ožujka) ¹⁾	Q1 godine t (kraj svibnja)	Q2 godine t (kraj kolovoza) Rev.: neograničen br. tromjesečja (kraj rujna)	Q3 godine t (kraj studenog)
T1_A	Godina t-1, prva procjena (zbroj 4 tromjesečja) (kraj veljače)		Godina t-2, konačni podaci Godina t-1, privremeni podaci Rev.: neograničen br. godina (kraj rujna)	
T2_A	Godina t-1, privremeni podaci Rev. (EDP rev.ciklus) Godina t-2 Godina t-3 Godina t-4 (kraj ožujka)		Godina t-1, konačni podaci Rev. (EDP rev. ciklus): neograničen br. godina (kraj rujna)	
T25_Q	Q4 godine t-1 Rev.: Q1-Q4 godine t-1 Q1-Q4 godine t-2 Q1-Q4 godine t-3 Q1-Q4 godine t-4 (kraj ožujka)	Q1 godine t (kraj lipnja)	Q2 godine t Rev.: neograničen br. tromjesečja (kraj rujna)	Q3 godine t (kraj prosinca)
T8_A			Godina t-1, konačni podaci Rev.: neograničen br. godina (kraj rujna)	
T801_Q	Q4 godine t-1 Rev.: Q1-Q4 godine t-1 Q1-Q4 godine t-2 Q1-Q4 godine t-3 Q1-Q4 godine t-4 (kraj ožujka)	Q1 godine t (kraj lipnja)	Q2 godine t Rev.: neograničen br. tromjesečja (kraj rujna)	Q3 godine t (kraj prosinca)

1) Revizija se provodi samo u slučaju značajnih promjena u podacima o GFS-u/EDP-u

Velike revizije

Velike revizije su revizije izvora podataka ili metoda koje se koriste za procjenu pokazatelja nacionalnih računa. One mogu utjecati na podatke o BDP-u, kao i na druge važne makroekonomske pokazatelje te mogu prouzročiti prekide u vremenskim serijama.

Velike revizije provode se redovito (otprilike svakih 5 do 10 godina) kako bi se uključili rezultati promjena u osnovnim izvorima podataka (istraživanjima i popisima) i/ili novih metoda procjena. Velike revizije predstavljaju sveobuhvatno ažuriranje svih mogućih izvora i metoda te imaju utjecaj na sve tablice programa za prijenos podataka ESA 2010 na sljedeći način:

- usklađuju se sve ESA tablice
- usklađuju se cijele vremenske serije (počevši od 1995. ili 2000., ovisno o zahtjevima ESA-e 2010 TP)
- rješavaju se sva otvorena pitanja vezana uz klasifikacije
- provode se velike promjene u izvorima i metodama prikupljanja podataka
- ispravljaju se pogreške utvrđene u prethodnim fazama.

DZS provodi harmonizirane velike revizije (koordinirane europske velike revizije između velikih *ad hoc* revizija) otprilike svakih 5 godina prema Eurostatovim preporukama. Te revizije provode se tijekom trećeg tromjesečja godine t.

DZS vodi računa o tome da se usklađenost postigne tijekom diseminacije rezultata harmonizirane velike revizije za sve podatke vezane uz NA i GFS/EDP.

Zbog različitih rokova u programu za prijenos podataka ESA i drugih razloga (poput različitih zahtjeva vezanih uz EDP/GFS i BND/vlastite resurse), usklađenost s drugim područjima obično se postiže do kraja godine.

Neplanirana revizija

Velike *ad hoc* revizije jesu revizije koje nastaju zbog različitih metodoloških promjena ili posebnih događaja. Tijekom ovih revizija obično se uz ostale konceptualne promjene uključuju i novi ili promijenjeni osnovni izvori podataka i/ili novi modeli procjene.

Kao i druge zemlje, DZS ponekad mora provoditi nacionalne *ad hoc* revizije u razdoblju između harmoniziranih velikih revizija koje se obično provode svakih 5 godina. Glavni razlozi takve vrste revizija su različite promjene koje nastaju zbog ispravljanja pogrešaka ili uvođenja poboljšanih izvora i metoda koje dovode do većih promjena u podacima.

Tijekom procesa revizije bitan je koordiniran rad između svih domena nacionalnih računa, kao i dobar trenutak za isporuku svih potrebnih ulaznih podataka i detaljnih informacija, uzimajući u obzir rokove iz programa za prijenos podataka.

Komunikacija s korisnicima i javna diseminacija podataka

DZS objavljuje prikupljene podatke na službenim internetskim stranicama u Priopćenjima i Statistici u nizu (Excel dokumenti s cjelovitim vremenskim serijama podataka). Svakog prosinca DZS objavljuje raspored objavljivanja podataka za nadolazeću godinu navodeći točne datume objavljivanja za redoviti proizvodni proces (Kalendar objavljivanja statističkih podataka). Kalendar se može mijenjati i ako se pojavi neočekivana potreba za objavljivanjem podataka, najavljuje se najkasnije tri radna dana unaprijed u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

DZS unaprijed najavljuje revizije s dovoljno detaljnim informacijama o opsegu revizije, razlozima revizije i mogućim prekidima vremenskih serija koristeći se Priopćenjima ili različitim internetskim platformama. Promjene uzrokovane revizijama objašnjavaju se korisnicima u metodološkim objašnjenjima u Priopćenjima i Statistici u nizu.

DZS proizvodi i šalje Eurostatu mnogo više podataka nego što ih objavljuje na svojim internetskim stranicama. Podaci koji se ne objavljuju uvijek se mogu pronaći u Eurostatovim bazama podataka nakon završetka postupka provjere valjanosti.

Za komunikaciju s korisnicima DZS također koristi različite načine oglašavanja, poput internetskih platformi (Facebook, Twitter, Instagram), a objavljeni podaci i rezultati revizija predstavljaju se u zanimljivim infografikama.

Popis kratica

COFOG – Klasifikacija funkcija države

EDP – procedura prekomjernoga proračunskog manjka

ESA – Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa

ESA 2010 – Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa 2010. kako je definiran Uredbom (EU) br. 549/2013

ESA 2010 TP – Program za prijenos podataka ESA 2010 kako je definiran Dodatkom B Uredbe (EU) br. 549/2013

ESS – Europski statistički sustav

EU – Europska unija

BDP – bruto domaći proizvod

GFS – statistika državnih financija (*Government Finance Statistics*)

BND – bruto nacionalni dohodak

BDV – bruto dodana vrijednost

HERP – Harmonizirana europska revizijska politika

NA – nacionalni računi (*National Accounts*)

NACE – Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici

NKPJS – Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku